

Studiehandleiding **Taal in het onderwijs**

Voorjaar 2026

Keuzevak/ 7104MA149Y

Opleiding: Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs
Voltijd & deeltijd *Verdiepingsmodule*

Cursusjaar: 2025-2026 Semester 2, blok 4 (voorjaar),
Verdiepingsmodule

Vakcoördinatoren: Rosalinde Stadt¹
R.T.Stadt@uva.nl

Docenten: Jannet van Drie & Rosalinde Stadt

¹ Opmerkingen om de studiehandleiding te verbeteren zijn altijd welkom. Stuur in dat geval een mailtje aan de vakcoördinator. Versie van de studiehandleiding: januari 2026.

Inhoud

Inleiding.....	3
Leerdoelen.....	3
Doel en plaats van het vak in het studieprogramma	4
Onderwijsvormen.....	4
Toetsing	4
Literatuur.....	5
Evaluatie van het onderwijs	6
Algemene informatie.....	7
Ga voorzichtig om met data van leerlingen: anonimiseer je verslag!.....	8

Inleiding

Taal is de zuurstof van het onderwijs (Bogaert & Van den Branden, 2013, p.9)

In de keuzemodule Taal in het onderwijs kijken we naar de rol van taal bij alle schoolvakken in het middelbaar onderwijs. Er zijn veel zorgen over het taalvaardigheidsniveau van leerlingen en docenten vragen zich vaak af hoe goed om te gaan met verschillende taalniveaus in de klas. Daarnaast is de leerlingpopulatie van middelbare scholen zeer divers, ook op het gebied van thuistalen. Hierdoor is de schoolklas een rijke talige omgeving, maar staan docenten ook voor uitdagingen die te maken hebben met verschillen in de thuistaal en de taal op school.

Taal goed begrijpen en inzetten is belangrijk voor zowel bèta-, gamma- als alfavakken. Vanuit de overheid worden scholen op dit moment gestimuleerd om meer aandacht aan taal te besteden, niet alleen bij de taalvakken, maar ook bij de andere schoolvakken. Ook in de vernieuwde kerndoelen voor de onderbouw wordt aangegeven dat de school de taalontwikkeling van de leerling in alle leergebieden dient te stimuleren.

In dit keuzevak besteden we aandacht aan de thema's taal en identiteit, meertaligheid en taalgericht vakonderwijs. We verbinden daarbij het macroniveau (overheidsbeleid), het mesoniveau (schoolbeleid) en het microniveau (de lespraktijk). We bieden handvatten voor pedagogische en didactische aanpakken die je in de klas kunt inzetten. Daarnaast analyseer je hoe taalbeleid vorm krijgt op school en schrijf je een advies aan de school op basis van deze analyse en je eigen visie.

Leerdoelen

Leerdoel	Het gaat hierbij om het:
De student analyseert de rol van taal in het onderwijs vanuit beleids- en pedagogisch-didactische perspectief.	• beschrijven van talige verschillen tussen leerlingen in relatie tot identiteit en culturele achtergronden op basis van literatuur en praktijkervaringen; • verwerven van kennis over pedagogisch-didactische aanpakken voor taalgericht onderwijs; • analyseren van de relaties tussen overheidsbeleid, schoolbeleid en/of sectiebeleid en de (eigen) lespraktijk ten aanzien van taalgericht onderwijs, (mede op basis van gesprek met iemand uit de school); • identificeren van elementen die een effectief taalbeleid hinderen en/of bevorderen vanuit literatuur en praktijkervaringen;
De student vormt een eigen visie op de rol van taal in het onderwijs.	• bepalen en onderbouwen van een eigen visie op taalgericht onderwijs; • beschrijven van concrete uitingen van die visie op het eigen pedagogisch/didactisch handelen; • adviseren, vanuit deze visie, over het vormgeven van (aspecten van) taalgericht onderwijs binnen de school en op concreet didactisch niveau.

Doel en plaats van het vak in het studieprogramma

Als onderdeel van de verdiepingsmodule volgen studente een keuzevak van 3 ETCS. Dit vak is één van de keuzevakken van de verdiepingsmodule. In onderstaand schema is te zien wat de plaats is van het vak binnen het gehele studieprogramma (voltijd).

Master LVHO voltijd – semester 2, verdiepingsmodule

Blok 4	Blok 5	Blok 6
	Pedagogiek en Algemene Didactiek C (3 EC)	
Keuzevak: Taal in het onderwijs (3 EC)	Vakdidactiek 2 (3 EC)	
Educatief Ontwerpen (6 EC)		
Onderwijspraktijk C (15 EC)		
Intervisie (0 EC)		

Onderwijsvormen

Er zijn 6 bijeenkomsten, waarvan 2 dubbelcolleges. De bijeenkomsten zijn geroosterd in blok 4. Het vak bestaat uit werkcolleges, met daarin ruimte voor werkvormen voor kleine groepjes. De studenten krijgen ook voorbereidingsopdrachten mee. De colleges vinden plaats op:

- 5 februari 2026 13.00 – 14.30 uur
- 19 februari 2026 13.00 – 16.30 uur
- 12 maart 2026 13.00 – 16.30 uur
- 19 maart 2026 13.00 – 14.30 uur

Toetsing

Deze keuzemodule wordt afgesloten met een verslag van maximaal 1500 woorden waarin je een advies schrijft aan de sectievoorzitter van jouw sectie of aan de taalcoördinator op school. Hierbij leg je een link tussen landelijk beleid en taalbeleid op jouw school (bijvoorbeeld pedagogische aspecten van taalverschillen en identiteit, meertalige achtergronden, schooltaal en vaktaal) en jouw eigen vak (bijvoorbeeld lezen, formuleren, translanguaging). Daarnaast komt in het advies jouw eigen visie tot uiting.

Het advies dient met een voldoende te worden behaald (tenminste 5,5) en er wordt afgerond op een half cijfer. Er worden geen eindcijfers gegeven tussen de 5,0 en 6,0. De eindopdracht bepaalt voor 100% het eindcijfer voor dit vak. Er is een herkansingsmogelijkheid. Als je na de herkansing geen voldoende hebt gehaald, moet je je volgend semester opnieuw inschrijven voor een keuzevak.

Toetsdata – Voltijd & deeltijd

- Eindverslag: ingeleverd via Canvas op **donderdag 26 maart** voor 23:59 uur.
- Eventuele herkansing: ingeleverd via Canvas op **donderdag 7 mei** voor 9.00 uur.

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je meer algemene informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent. Je vindt de OER op de studentwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>.

Bronvermelding

Bij de opdrachten maak je gebruik van verschillende bronnen. Hierbij is het verplicht om een correcte bronvermelding te gebruiken. Binnen de Interfacultaire Lerarenopleidingen wordt gebruik gemaakt van de APA-richtlijnen voor het weergeven van bronnen. Op de Canvas opleidingspagina kan je nalezen hoe je deze richtlijnen moet gebruiken.

Het gebruik van de APA-richtlijnen heeft de voorkeur, maar als jij vanuit jouw vooropleiding gewend bent om met een ander bronvermeldingssysteem te werken, dan staat het je vrij om dat systeem te gebruiken (mits consequent toegepast).

Feedback

De feedback op de opdracht wordt twee weken na de inleverdatum in Canvas zichtbaar (algemene opmerkingen en/of opmerkingen in je opdracht). Bekijk de feedback en vraag je docent eventueel om nadere toelichting. Vervolgens duurt het nog 1-2 weken voordat het cijfer zichtbaar is in SIS. Aangezien de eindopdracht digitaal wordt nagekeken, is er geen apart inzagemoment.

Van de student verwachte activiteiten

In dit vak wordt het volgende van studenten verwacht:

- Er wordt van je verwacht dat je bij alle colleges aanwezig bent. Natuurlijk kan het een keer gebeuren dat je ziek bent. Stuur in dat geval voorafgaand aan het college een bericht naar je docent, zodat hij/zij weet waarom je afwezig bent. Als je een tweede keer afwezig bent, dan kun je het vak in principe niet afronden, vanwege het beperkte aantal colleges.
- Bij de colleges wordt actieve aandacht vereist en mogen altijd vragen gesteld worden.
- Ter voorbereiding van de colleges kan er leeswerk en/of een opdracht opgegeven worden.

Indicatie tijdsinvestering (3 EC)

Deelname aan colleges	10 uur
Zelfstudie literatuur	38 uur
Vorbereidingsopdrachten colleges	6 uur
Afsluitende opdracht	30 uur

Totaal aantal te besteden uren (3*28 uur): 84 uur

Literatuur

Zie *Canvas* voor de inhoudelijke voorbereiding voor de colleges en links naar verplichte literatuur.

Evaluatie van het onderwijs

Elk vak wordt na afloop geëvalueerd door middel van een vragenlijst. Zo kun je als student je feedback geven op de kwaliteit van het onderwijs. Op basis van de evaluaties kan een vak waar nodig verbeterd worden voor de volgende groep studenten. Beantwoord de vragen zo eerlijk mogelijk en wees daarbij concreet en constructief. De evaluatie is uiteraard anoniem.

Een aantal weken na afloop van het vak wordt er een evaluatierapport op de Canvasomgeving van het vak geplaatst. Als uit de evaluatie blijkt dat er meer dan alleen een vragenlijst nodig is, dan organiseert de opleiding een panelgesprek. Hiervoor worden een aantal studenten uitgenodigd. Samen met de docent en de onderwijsdirecteur of kwaliteitszorgmedewerker wordt gesproken over het verloop en de inhoud van het vak. Studenten kunnen ook zelf een panelgesprek aanvragen.

Algemene informatie

Deelname aan onderwijs en tentamen

Om deel te kunnen nemen aan het onderwijs en de afronding van dit vak dien je je binnen de voorgeschreven periode aan te melden conform de door het onderwijsbureau voorgeschreven procedure. Bij niet-tijdige aanmelding of onjuiste inschrijving kan deelname aan het onderwijs en/of tentamen worden geweigerd. Als je correct staat ingeschreven voor het vak, hoef je je **niet** apart aan te melden voor het tentamen en het eventuele hertentamen. Uitsluitend bij correcte inschrijving kunnen de resultaten in SIS worden verwerkt. Zie voor de aanmeldingsprocedure de pagina 'Vakaanmelding' op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/vakaanmelding>, kies bovenaan voor de opleiding: 'Lerarenopleidingen'.

Roosterwijzigingen

De locatie van het onderwijs en tentamens vind je op <http://rooster.uva.nl>. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van de cursus in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je belangrijke informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>, kies bovenaan voor de opleiding: 'Lerarenopleidingen'.

Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van de student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel door de examinerator omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Een voor iedereen duidelijk herkenbare vorm van fraude is bijvoorbeeld het op enigerlei wijze 'spieken' tijdens het tentamen. Een helaas vaak voorkomende vorm van fraude, die in de wetenschappelijke wereld zeer zwaar wordt aangerekend, is het plegen van plagiaat.

Plagiaat

Een wetenschappelijke tekst moet controleerbaar zijn en daarom dien je gebruikte (internet)bronnen altijd te vermelden in een zogenaamde bronvermelding. Als je een stuk tekst of tabel van iemand overneemt geef je precies aan wie de auteur is en waar je de tekst of tabel hebt gevonden. Doe je dat niet en wek je dus de indruk dat die tekst of die gegevens van jezelf zijn, dan wordt dat plagiaat genoemd. Het plegen van plagiaat in een paper of scriptie betekent altijd uitsluiting van de betreffende tentamen- of scriptiegelegenheid. Bovendien kan de examencommissie nog zwaardere straffen opleggen. Zorg dus dat je altijd goed je bronnen vermeldt en niet zomaar stukken tekst of gegevens van anderen overneemt. Zie voor meer informatie de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/plagiaat-en-fraude>.

Copyright

Je mag geen lesmateriaal gemaakt door de docent met anderen delen (zoals PowerPoint presentaties, online video's, online manuscripten, opdrachten, examenmateriaal, etc.).

Beroepsmogelijkheden

Als je het niet eens bent met een beoordeling, neem dan eerst contact op met de vakcoördinator. Hij/zij is als examinerator verantwoordelijk voor de beoordeling. Je kunt dan nagaan of een herbeoordeling mogelijk is. Als dat niet mogelijk is, of je blijft het oneens met de beoordeling, dan kan je binnen 6 weken na bekendmaking van de uitslag beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Let op: Het College is *niet* bevoegd te oordelen over de inhoud van gemaakte papers of tentamens. De CBE heeft een beperkte toetsingsmogelijkheid en beoordeelt slechts of de Examencommissie c.q. examinerator in redelijkheid tot het desbetreffende oordeel heeft kunnen komen. Studenten worden geacht om, wanneer zij beroep bij het CBE aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur.

Ga voorzichtig om met data van leerlingen: anonimiseer je verslag!

Binnen de opleiding moet je voorzichtig omgaan met persoonlijke informatie over leerlingen en collega's. Stel jezelf de vraag: is het echt nodig om de persoonsgegevens van de leerling of de collega te gebruiken, of kan het ook anders? Let in ieder geval op de volgende punten:

1. **Anonimiseer je verslag** – om de situatie te begrijpen is het voor de docent niet nodig om de echte naam van individuen te weten. Schrijf bijvoorbeeld 'leerling 1' en 'leerling 2' in plaats van de echte naam van de leerling.
2. Mocht je collega's zoals de sectievoorzitter of de taalcoördinator betrekken bij de eindopdracht, dan mag je ze met naam in het verslag opnemen, mits zij daar toestemming voor hebben gegeven. Vermeld deze toestemming in een voetnoot. Je kunt daarvoor gebruik maken van de volgende zin:[...] heeft toestemming gegeven voor het gebruik van zijn/haar naam in dit verslag.
3. Ook als je data bewaart van leerlingen en/of collega's, doe dit zoveel mogelijk zonder de persoonsgegevens van leerlingen en/of collega's te vermelden.
4. Zorg dat je niet onnodig data van leerlingen en/of collega's bewaart. Bewaar alleen eventuele data die je nodig hebt voor de opdrachten voor dit vak.
5. Bescherm de data goed – het gaat vaak om persoonlijke informatie. Bewaar data bijvoorbeeld alleen op een computer met een sterke wachtwoordbeveiliging.
6. Ga ook in je dagelijks leven voorzichtig om met persoonsgegevens van anderen: praat bijvoorbeeld niet over leerlingen en/of collega's met naam en toenaam als je in openbare ruimtes bent (zoals in het openbaar vervoer of op feestjes).
7. Vernietig alle gegevens van leerlingen en/of collega's zodra je studie voorbij is.

Privacy

Respecteer de privacy van medewerkers en medestudenten. Dit betekent bijvoorbeeld dat je geen video/geluidsopnames van personeel of medestudenten mag maken of verspreiden zonder hun toestemming. Meer informatie is te vinden in het Studentenstatuut: Onderwijs - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)